

2026 METŲ
KVALIFIKACINIO AUDITORIAUS
BENDROJO EGZAMINO
II SRITIES VERSLO, BENDROSIOS IR FINANSŲ EKONOMIKOS
PROGRAMA

PATVIRTINTA
Kvalifikacinių auditoriaus egzaminų komisijos
2026 m. balandžio 7 d.
nutarimu Nr. 1.4-28.2.6.1.

1. Išteklių ribotumas, pasirinkimas ir ekonominės problemos

- 1.1. Pasirinkimo problema ir gamybos galimybių kreivė.
- 1.2. Gamybos galimybių kreivė ir alternatyvieji kaštai.
- 1.3. Gamybos galimybių kreivė ir efektyvumas.
- 1.4. Gamybos galimybių kreivė ir ekonominis augimas.

2. Rinka, paklausa ir pasiūla

- 2.1. Rinkos samprata ir funkcijos ekonomikoje.
- 2.2. Rinkos struktūros ir konkurencija.
- 2.3. Paklausa ir paklausos kreivė.
- 2.4. Pasiūla ir pasiūlos kreivė.
- 2.5. Pasiūlos ir paklausos kitimo veiksniai.
- 2.6. Pasiūlos ir paklausos sąveika, rinkos pusiausvyra.

3. Paklausos ir pasiūlos elastingumas

- 3.1. Elastingumo samprata.
- 3.2. Elastingumo rūšys, jų grafinė išraiška.
- 3.3. Atskaitos taško problema.
- 3.4. Paklausos elastingumas pajamoms.
- 3.5. Kryžminis elastingumas.
- 3.6. Paklausos elastingumą lemiantys veiksniai.
- 3.7. Pasiūlos elastingumas ir jį sąlygojantys veiksniai.
- 3.8. Elastingumo teorijos praktinis taikymas.

4. Firma ir produkcijos kaštai

- 4.1. Verslo organizavimo formos, jų pranašumai ir trūkumai.
- 4.2. Gamybos funkcija.
- 4.3. Ilgasis ir trumpasis gamybos laikotarpis.
- 4.4. Trumpojo laikotarpio gamybos produktai:
 - 4.4.1. bendrasis produktas;
 - 4.4.2. vidutinis produktas;
 - 4.4.3. ribinis produktas.
- 4.5. Mažėjančio rezultatyvumo dėsnis.
- 4.6. Kaštų prigimtis.
- 4.7. Kaštai ir pelnas.
- 4.8. Pastovieji kaštai.
- 4.9. Kintamieji kaštai.
- 4.10. Bendrieji kaštai.
- 4.11. Vidutiniai kaštai
- 4.12. Ribiniai kaštai.

5. Rinkos struktūros

- 5.1. Tobulos konkurencijos rinkos modelis ir jo ypatybės.
- 5.2. Maksimalus ekonominis pelnas ir minimalūs nuostoliai.
- 5.3. Monopolinės rinkos ypatybės.
- 5.4. Monopolijos bendrosios, vidutinės ir ribinės pajamos.
- 5.5. Natūralioji monopolija ir jos reguliavimas.
- 5.6. Monopolinės konkurencijos rinka ir jos požymiai.
- 5.7. Monopolinės konkurencijos firmos pusiausvyra:
 - 5.7.1. trumpuoju laikotarpiu;
 - 5.7.2. ilguoju laikotarpiu.
- 5.8. Oligopolinės rinkos ypatybės ir formavimosi sąlygos.
- 5.9. Laužtos paklausos kreivės modelis.
- 5.10. Susitarimai dėl kainų ir gamybos apimtys.
- 5.11. Kainų lyderystė.

6. Gamybos veiksnių rinkos ir jų ypatybės

- 6.1. Išvestinė gamybos veiksnių paklausa.
- 6.2. Samdomo darbo kiekis konkurencinėse ir nekonkurencinėse rinkose.
- 6.3. Optimalus kelių gamybos veiksnių derinimas.
- 6.4. Palūkanos – skolinamojo kapitalo pajamos.
- 6.5. Palūkanų norma ir investiciniai sprendimai.
- 6.6. Žemės ir natūralių išteklių renta.
- 6.7. Ekonominė renta.
- 6.8. Verslumas ir ekonominis pelnas.
- 6.9. Darbo užmokestis ir jo veiksniai.
- 6.10. Darbo rinkos struktūros ir sąjungos.

7. Nacionalinių pajamų apskaita

- 7.1. Ekonomikos sistemos pagrindiniai elementai ir jų tarpusavio ryšiai.
- 7.2. Bendrasis vidaus produktas;
- 7.3. Bendrasis nacionalinis produktas.
- 7.4. Kainų lygio poveikis bendrojo vidaus produkto apimčiai.
- 7.5. Bendrojo vidaus produkto nustatymo būdai (metodai):
 - 7.5.1. gamybos metodas;
 - 7.5.2. išlaidų apskaitos metodas;
 - 7.5.3. pajamų apskaitos metodas.
- 7.6. Pagrindiniai nacionalinių pajamų rodikliai.

8. Nacionalinis produktas: gamyba, paskirstymas, vartojimas

- 8.1. Prekių ir paslaugų gamyba.
- 8.2. Gamybos veiksniai ir gamybos funkcija.
- 8.3. Nacionalinio produkto paskirstymas pagal gamybos veiksnius.
- 8.4. Prekių ir paslaugų naudojimas.
- 8.5. Vartojimo paklausa ir vartojimo funkcija.
- 8.6. Ribinis ir vidutinis polinkis vartoti.
- 8.7. Taupymo funkcija.
- 8.8. Ribinis ir vidutinis polinkis taupyti.
- 8.9. Investicijų paklausa ir investicijų funkcija.

9. Infliacija

- 9.1. Infliacijos esmė ir atmainos.
- 9.2. Infliacijos lygio skaičiavimas.
- 9.3. Infliacijos kaštai.
- 9.4. Laukiama ir netikėta infliacija.
- 9.5. Infliacija ir pajamų paskirstymas.
- 9.6. Infliacija ir palūkanų norma.
- 9.7. Fišerio efektas.
- 9.8. Infliacijos nauda.
- 9.9. Infliacijos priežastys:
 - 9.9.1. bendrosios paklausos sukelta infliacija;
 - 9.9.2. bendrosios pasiūlos sukelta infliacija.
- 9.10. Ryšys tarp infliacijos lygio ir nedarbo lygio.
- 9.11. Filipso (Phillips) kreivė:
 - 9.11.1. trumpojo laikotarpio Filipso kreivė;
 - 9.11.2. ilgojo laikotarpio Filipso kreivė.
- 9.12. Racionalūs lūkesčiai ir infliacijos inertiškumas.

10. Investicijos

- 10.1. Investicijų rūšys ir jų šaltiniai.
- 10.2. Verslo pastovios investicijos.
- 10.3. Investicijų kaštai ir investicijų ribinis efektyvumas.
- 10.4. Kiti veiksniai, lemiantys investicijų į pagrindinį kapitalą dydį.
- 10.5. Mokesčiai ir investicijos.
- 10.6. Investicijos į gyvenamųjų namų statybą.
- 10.7. Investicijos į atsargas.
- 10.8. Atsargų sudarymo priežastys:
 - 10.8.1. numatytos ir nenumatytos atsargos;
 - 10.8.2. atsargų akseleratoriaus modelis.
- 10.9. Investicijų poveikis bendrajam vidaus produktui (BVP).
- 10.10. Bendrojo vidaus produkto multiplikatorius.

11. Valstybės sektorius, biudžeto deficitas ir valstybės skola

- 11.1. Valstybės biudžetas.
- 11.2. Valstybės sektoriaus išlaidos, mokesčiai ir biudžeto deficitas.
- 11.3. Fiskalinė politika:
 - 11.3.1. tikslinė fiskalinė politika ir automatiniai stabilizatoriai;
 - 11.3.2. fiskalinės politikos poveikis visuminei paklausai ir pusiausvyros bendrajam vidaus produktui BVP.
- 11.4. Subalansuoto biudžeto multiplikatorius.
- 11.5. Privataus ir valstybės sektorių sąveika.
- 11.6. Valstybės sektoriaus išlaidų didinimas ir išstūmimo efektas.
- 11.7. Vidutinė ir ribinė mokesčių norma.
- 11.8. Įvairūs požiūriai į biudžetinę politiką:
 - 11.8.1. kasmetinis biudžeto subalansavimas;
 - 11.8.2. cikliškai subalansuotas biudžetas;
 - 11.8.3. visiško užimtumo (cikliškai adaptuotas) biudžetas.
- 11.9. Biudžeto deficito priežastys išsivysčiusiose šalyse.
- 11.10. Biudžeto deficito matavimo problema.

2026 METŲ
KVALIFIKACINIO AUDITORIAUS
BENDROJO EGZAMINO
II SRITIES VERSLO, BENDROSIOS IR FINANSŲ EKONOMIKOS
PROGRAMA

11.11. Biudžeto deficito finansavimas ir jo pasekmės.

11.12. Vyriausybės vertybinių popierių pardavimas.

11.13. Valstybės skola, jos pasekmės:

11.13.1. valstybės skolos didėjimo ribos;

11.13.2. valstybės skolos mažinimo problemos.

12. Centrinis bankas ir monetarinė politika

12.1. Centrinio banko funkcijos ir veiklos organizavimas.

12.2. Monetarinė politika:

12.2.1. įgyvendinimo principai

12.2.2. gyvendinimo priemonės;

12.2.3. trumpojo laikotarpio rinkos reguliavimas;

12.2.4. ilgojo laikotarpio rinkos reguliavimas.

12.3. Monetarinės ir fiskalinės politikos poveikis ir jų derinimas.

Privalomos literatūros sąrašas :

1. Andriušaitienė, D., Drejeris, R., Jakutis, A., Petraškevičius, V., Stepanovas, A. Ekonomikos teorija -Vilnius: Technika, 2016.
2. Blanchard, O. Makroekonomika. – Vilnius : Tyto alba, 2007.
3. Čiegis R. Makroekonomika. – Vilniaus universiteto leidykla, 2012.
4. Gavelis, V. ir kt. Mikroekonomika: vadovėlis – Vilnius. VU leidykla, 2017
5. Gavelis, V. ir kt. Makroekonomika: vadovėlis – Vilnius. VU leidykla, 2017
6. Paunksnienė, J., Liučvaitienė, A. Mikroekonomika: teorija ir praktika – Vilnius: Technika, 2013.
7. Snieška V., ir kt. Makroekonomika: vadovėlis. Kaunas : Technologija, 2011.
8. Snieška V., ir kt. Mikroekonomika: vadovėlis. Kaunas : Technologija, 2015.
9. Visokavičienė B. Pinigų politika valstybės ekonomikoje. - Vilniaus universiteto leidykla, 2012.

Papildomos literatūros sąrašas (ši literatūra nebus naudojama nei testo klausimų, nei praktinių užduočių sudarymui):

1. Čiburienė, J., Dumčiuvienė, D., Laskienė, D. Makroekonomikos praktinės užduotys. – Kaunas: Technologija, 2016
2. Smolenskiene, F., Šivickienė, R. Įmonės ekonomika: praktinės užduotys. – Šiaulių valstybinė kolegija, 2016.
3. Hal R. Varian Mikroekonomika: šiuolaikinis požiūris : [vadovėlis]; iš anglų kalbos vertė Jonas Rasimavičius, Jonas Čičinskas, Karolina Dirgėlaitė. Vilnius : Margi raštai, 2011.
4. Ipas, G. Praktinė ekonomika. Makroekonomika realiame pasaulyje. – 7 strategijos, 2013.
5. Lydeka Z., Drilingas B. Firmos ekonomikos pagrindai. - Vilnius, 2002.
6. Martinkus B., Žilinskas V. Ekonomikos pagrindai: vadovėlis aukštųjų mokyklų studentams. – Kaunas, 2008.